POSTUME

George Topârceanu

Versiune electronică de Scriptorium.ro
http://www.scriptorium.ro

Catren

Lunii

Lună nouă, corn de aur,
Scump al nopților tezaur,
Subsemnatul — proletar
N-am nimic în buzunar!

Zi de vară

Linişte. Căldură. Soare.
Sălciile plângătoare
Stau în aer, dormitând.
Un vițel în râu s-adapă
Şi-o femeie, lângă apă,
Spală rufele, cântând.

Şi din vale abia vine
Murmur slab, ca de albine,
Somnoros şi uniform:
Râul, strălucind în soare,
Ceartă sălciile, care
Toată ziulica dorm.

Sub o salcie bătrână
Şi cu-o carte groasă-n mână
Care-mi ține de urât,
M-am culcat în fân pe spate, , —
Somnul lin, pe nechemate,
A venit numaidecât.

Cântec, murmur, adiere
De zefir în frunze piere
Şi rămâne doar un glas
Care umple valea-ngustă.

…………

Ia te uită, o lăcustă
Mi-a sărit tocmai pe nas!

Mi-a răsărit în suflet dorul…

Mi-a răsărit în suflet dorul
Ca o plăpândă floare-albastră,
Şi-ntr-un amurg de seară dulce
A înflorit iubirea noastră, —
Dar tu te-ai îngrijit, iubito,
Mai mult de floare, ca de glastră…

În taina nopților tăcute,
Când clipele se pierd mai greu,
Eu am hrănit cu lacrimi floarea
Ce-ntinerind creştea mereu,
Dar azi chemând uitarea sfântă
Smulg floarea sufletului meu.

Şoaptele nopții

Întrebam aseară luna gânditoare:
— Dacă prin poiene a rămas o floare
Neculeasă încă pentru draga mea, —
Dacă sus, pe dealuri, pe poteci uitate,

Pretutindeni unde m-ai văzut cu ea,
Raza ta sfioasă printre crengi străbate
De-mi încurcă paşii luminoase fire,
Deşteptând în cale câte-o amintire, —
Dacă până-n ziuă visurile trec
Dar rămân în suflet, — pentru ce să plec?...

— Du-te-n lumea largă, pentru totdeauna,
Trist şi singur du-te, du-te! zice luna.

Şi-ntrebai lumina sufletului meu:
— Dacă fără dânsa timpul trece greu,
Dacă lângă dânsa mi-i aşa de bine,
Spune-mi, suflet mândru, împăcat cu tine, —
Pentru ce, când toate lacrimile trec
Fără nici o urmă, — pentru ce să plec?...

Sufletu-mi răspunse: — Pe cărări pustii,
Du-te-n lumea largă. Şi să nu mai vii.

Şi-ntrebai atuncea inima-mi trudită:
— Cea dintâi, nebuno, căzuşi în ispită,
Singură-n tăcere, tu eşti vinovată
Că mă cert cu mine şi cu lumea toată.
Când stelele nopții farmec nu mai au
Fără ochii dragii, — pentru ce să stau?...

Şi-mi răspunse-n şoaptă (o, inima mea!)
— Du-te-n lume singur. Eu rămân cu ea.

Cântec

Florile uscate

Care-mi stau în glastră,
Florile uscate
Ştiu povestea noastră.

Într-o dimineață
Le-ai adus grăbită
Şi-ntr-o dimineață
Ea mi-a fost iubită...

*

Şi-a murit iubirea
Ca o floare-n glastră,
A murit iubirea
Înaintea noastră.

Doamnei Aftalion

Declar aici că, prin telepatie,
O mână delicată mi-a trimis
Țigări şi zece lei într-o cutie —
Şi pentru toate astea dau în scris

Că orice floare poate fi plantată
Într-un pământ străin — dar, în sfârşit,
Ea n-o să-şi uite patria vreodată, —
Grădina mândră-n care-a răsărit...

Deci pentru mine are importanță
Nu darul, ci pornirea care dă.
De-aceea, scumpă doamnă, vă rog să...
Să nu-mi luați poezia drept chitanță!

Vă dau şi eu în schimb aceste glume, —

Primiți-le c-un zâmbet, doamna mea...
Cea mai frumoasă fată de pe lume
Nu dă decât ce are... chiar când vrea!

Doamnei Ermosa Aftalion

O amintire, doamna mea,
E ca un vag parfum de floare.
Cu cât te depărtezi de ea,
Cu-atât se-ntunecă şi moare.

Pe când imaginile vii
Rămân frumoase după moarte,
Ca nişte fluturi argintii
Fixați cu acul într-o carte.

Primeşte dar acest album
În care-am aruncat pe pagini
Tristețea zilelor de-acum
Topită-n vesele imagini.

Catren

O, de ce nu sunt o floare,
Un lăstun purtat de vânt, —
Ca să uit o clipă numai
Unde eşti — şi unde sânt!...

La neige

Que de fois, mon amour, auprès du feu qui tremble,

Pénétrés par les doux regrets du jour mourant,
Nous restâmes rêveurs à regarder ensemble
Les grands flocons de neige qui tombaient lentement...

Maintenant je suis seul, hélas! Le jour se pâme...
Et je souris (combien plus triste qu'autrefois!)
Aux doux regrets d'antan qui tombaient sur nos âmes
Comme les grands flocons de neige, sur les toits!

Le papillon

Je fis un voeu tendre:
Je cueilllerai la fleur
Où il va descendre,
Pour guérir mon coeur.

Il vole, il hésite,
Il monte, il descend —
Puis pose un instant,
Sur ta main petite,
Son vol inconstant.

O, la belle offrande,
La petite fleur!
Je te la demande
Pour guérir mon coeur...

Şomerul

Umblând în sus şi-n jos pe bulevard,
A poposit la umbră sub un gard,
Şi-i trist fiindcă nimeni nu-l întreabă

Dac-a mâncat ori dacă are treabă...

Proză

Ce muritor e omul din popor!
De când există aburi şi benzină,
Eu nu cunosc ceva mai muritor
Ca omul, când îl calcă o maşină...

Îşi ia-ntr-o zi nevasta şi băiatul
Sau fata,
Şi pleacă cu acceleratul.
Dar la un pod stricat, la un tunel,
O roată sare de pe linie... şi, gata!
S-a isprăvit cu el.

Te uiți la altul cum adună bani,
Parc-am trăi un milion de ani.
Dar într-o bună zi, te miri ce-l doare,
Şi când să zică bodaproste, — moare.

Ce n-a făcut maşina, face boala
Şi tot acolo iese socoteala...

Bimbirițichel

....
Frații lui, băieți şi fete,
Au crescut mai pe-ndelete,
Toți plângoci şi dolofani.
Cel mai tânăr dintre şapte
Se numeşte Papă-lapte

Şi-a-mplinit abia doi ani.

Toată ziulica țipă —
Nu stă locului o clipă,
(Cere lapte), vrei-nu vrei.
Biata mă-sa la tot pasul
Trebuie să-i şteargă nasul
Şi să-l aibă-n grija ei.

N-au nici capră, n-au nici vacă.
Mama-i văduvă săracă.
Numai Bimbirițichel
O ajută câteodată
Când o vede supărată...
Ce s-ar face fără el?

II
Într-o seară, o vecină
Zice: — Vin de la grădină,
Dintr-o margine de sat.
Mă dusesem, eu cu fata,
Şi-am luat şi pe cumnata,
Să culegem zarzavat.

Dar nici nu intrasem bine:
De sub gard, de lângă mine
Țâşt! un iepure şoldan!
Arză-l focul să mi-l arză,
Mi-a mâncat un car de varză,
Toată munca dintr-un an!...

Bimbirițichel deoparte
Stă uitându-se-ntr-o carte,

Parcă nici n-ar auzi
Chestia cu zarzavatul...
Dar a doua zi, băiatul
S-a sculat în zori de zi.

Unde pleacă? La grădina
Unde ieri a fost vecina,
Într-o margine de sat, —
Că-şi făcuse noaptea planul
Cum să prindă el şoldanul
Care fură zarzavat.

Fabule pentru copii

Bivolul şi coţofana

Pe spinarea unui bivol mare, negru, fioros,
Se plimba o coţofană
Când în sus şi când în jos.
Un căţel trecând pe-acolo s-a oprit mirat în loc:
— Ah, ce mare dobitoc!
Nu-l credeam aşa de prost
Să ia-n spate pe oricine...
Ia stai, frate, că e rost
Să mă plimbe şi pe mine!

Cugetând aşa, se trage îndărăt să-şi facă vânt,
Se piteşte la pământ
Şi de-odată — zdup! — îi sare
Bivolului în spinare...

Ce s-a întâmplat pe urmă nu e greu de-nchipuit.

Apucat cam fără veste, bivolul a tresărit,
Dar i-a fost destul o clipă să se scuture, şi-apoi
Să-l răstoarne,
Să-l ia-n coarne
Şi cât colo să-l arunce, ca pe-o zdreanţă în trifoi.

— Ce-ai gândit tu oare, javră? Au, crezut-ai că sunt mort?
Coţofana, treacă-meargă, pe spinare o suport
Că mă apără de muşte, de ţânţari şi de tăuni
Şi de alte spurcăciuni...
Pe când tu, potaie proastă, cam ce slujbă poţi să-mi faci?
Nu mi-ar fi ruşine mie de viţei şi de malaci,
Bivol mare şi puternic, gospodar cu greutate,
Să te port degeaba-n spate?...

Întrebare şi răspuns

Rumegând cocenii de pe lângă jug,
S-a-ntrebat odată boul de la plug:

— Doamne, pe când alţii huzuresc mereu,
Pentru ce eu singur să muncesc din greu?...

La-ntrebarea asta, un prelung ecou
I-a răspuns din slavă:
— Pentru că eşti bou...

Boierul şi argatul

Un boier, călare pe-o frumoasă iapă,
Trebuind să treacă într-un loc o apă
Peste-o punte-ngustă — şi fiind grăbit,
Şi-a chemat argatul şi i-a poruncit:

— Ia-mi în spate iapa
Şi mi-o trece apa!
— Nu pot, zise omul lăsând nasu-n jos.
— Hm! făcu boierul foarte mânios:

Leneşul la toate
Zice că nu poate...

Leul deghizat

Leul s-a-mbrăcat odată
Într-o piele de măgar,
Să colinde țara toată
Din hotar până-n hotar,
Ca să vadă cum se poartă lupii (marii dregători)
Cu noroadele-i blajine de supuşi rumegători.

Deci, trecând el într-o seară la o margine de crâng
Ca un biet măgar nătâng,
Nişte lupi, cum îl văzură, se reped la el pe loc
Şi-ntr-o clipă îl înşfacă, grămădindu-l la mijloc.

— Stați, mişeilor! Ajunge, — că vă rup în dinți acuşi!
(Strigă leul, apărându-şi pielea cea adevărată.)
Astfel vă purtați voi oare cu iubiții mei supuşi?...

Lupii, cunoscându-i glasul, îndărăt s-au tras pe dată,
Şi de frică se făcură mici, ca nişte cățeluşi.
— O, măria-ta! Iertare!
Zise cel mai diplomat, —
Semănai aşa de tare
C-un măgar adevărat!...

Fabule mici pentru oameni mari

Omul şi rața

Unui om, săracul, într-o dimineață,
I-a murit o rață,
Bietul om, de ciudă, tare s-a-ntristat,
Când văzu că-i moartă cu adevărat.
Dar la scurtă vreme, în aceeaşi lună,
I-a murit şi soacra — tot de moarte bună...

Morala:
Să nu pierzi nădejdea, orice-ar fi să fie:
După întristare, vine bucurie.

Doi prieteni

Un bețiv din lumea toată
(Care se numeşte Nae),
Ce fusese rupt odată
De nevastă-sa-n bătaie,
Auzind cum că nevasta unui prieten i-a cârpit
Şi aceluia o palmă, foarte mult s-a veselit...

Morala:
Râde ruptul de cârpit.

Cin' s-a fript cu ciorbă...

Fratele nevestei unui negustor
A venit odată pe la casa lor,
Zicând că la noapte, mâine, cine ştie,

Are gând să plece în călătorie
Şi că, prin urmare,
Vrea să-şi sărute sora la plecare.

— Ba să nu pui gura pe nevasta mea,
A strigat bărbatul, că intri-n belea!
— Şi de ce să nu pun gura, măi cumnate,
Când ştii că mi-e soră şi că eu i-s frate?
— Poţi să-i fii şi tată! zise omul scurt, —
Cin' s-a fript cu ciorbă suflă şi-n iaurt.

Văduva şi piticul

Zice că demult, odată,
Un pitic s-a însurat
Cu o văduvă bogată,
Ce fusese măritată
Cu un mare om de stat.
Şi-o fi dus ea, altădată, o viaţă mai tihnită,
Dar la urmă şi piticul a făcut-o fericită...

Cu muncă şi cu răbdare,
Poţi face cât unul mare.

Măgarul în grevă

Un măgar s-a pus în grevă, nu se ştie pentru ce...
Eşti folositor, vezi bine,
Dar să nu crezi că pe lume nu se poate fără tine.

Microscopică

Când pleca odată la război un om,
I-a strigat o cioară dintr-un vârf de pom:

— Du-te la bătaie, pentru țară mori,
Şi-ți va da nevasta un copil din flori.
Omul,
Auzind acestea, n-a mai vrut să plece,
Deci a fost la urmă, fiindc-a dezertat,
Condamnat la moarte şi executat.

Morala:
Cine crede tot ce-i spui
Este vai de capul lui.

Plouă...

Pe-aici când plouă, plouă îndesat,
Nu ține ca la noi un ceas ori două.
Că ziua plouă, plouă pe-nserat,
Şi când se crapă iar de ziuă, — plouă.

În faptul zilei, streşinile plâng.
Pădurea stă plouată ca o curcă.
Natura calcă cu piciorul stâng:
Pe-aici când plouă, — plouă, nu se-ncurcă!

Iar când s-arată soarele sărac.
De după nouri, ca să-ți facă-n ciudă,
N-apuci a scoate nasul din cerdac,
Că până la întoarcere, — te udă.

Există şi răstimpuri când se moaie,
Când parcă nu mai toarnă-aşa, de sus,
Şi cerul câte-oleacă, spre apus,
Se luminează puțintel — a ploaie.

Atunci se cheamă că e timp frumos
(Măcar că tot mai cade-un pic de bură),
Dar fumul din ogeac se lasă-n jos,
Şi porcul umblă tot cu paiu-n gură...

Romanță în stil vechi

Se stinge amurgul cu roşii văpăi,
Şi noaptea de vară
Coboară-n tăcere pe munți şi pe văi,
Înaltă şi clară.

La marginea apei să-şi caute vad
O turmă s-abate.
Răsare şi luna din codri de brad,
În singurătate.

Măicuțele-n umbra părerii de rău
Se duc să se culce;
Din vale s-aude un glas de pârău
Sălbatic şi dulce.

Odihna s-aşterne pe sfântul lăcaş
Din vremea străbună.
Şi numai o fată cu dor pătimaş
Mai cântă sub lună.

Iubitul şi-aşteaptă s-o prindă în braț
La poală de munte,
Şi lung s-o sărute cu dulce nesaț,
Pe ochi şi pe frunte.

Din tren

Ca un val de cer senin
Prins în volbură nomadă
Curge vântul cristalin
Pe câmpia de zăpadă.

Fără urmă, fără țel,
Gândul meu pierdut aleargă
La întrecere cu el,
Şi se pierde-n zarea largă.